



Toimintakertomus 2009

 AVOIN AMK

 ÖPPNAYH

Sisältö

Koordinaattorin katsaus	3
Koordinatorns översikt	3
Lyhyesti ja tilastojen valossa	4
Toimintakatsaus	6
Hyvät käytänteet	8
Avoin AMK -kehittämisverkosto	10
Yhteystiedot	11

Koordinaattorin katsaus

Avoimen ammattikorkeakoulun verkostohanke päättyi, mutta yhteinen verkostotyö jatkuu

Luet avoimen ammattikorkeakoulun kolmivuotisen kehittämisverkostohankkeen viimeistä toimintakatsausta, joka koskee tilastojen osalta vuotta 2009. Muutama seikka kolmivuotisesta työstä on syytä nostaa esille:

Verkoston ja sen aktiivisen ohjausryhmän yhteistyönä muodostettiin valtakunnallinen avoimen ammattikorkeakoulun strategia ohjaamaan yhteistä kehittämistä. Ammattikorkeakoulukenttä rehtoreista avoimen verkoston toimijoihin on hyvin yksituumaisesti linjausten takana. Valtakunnalliset linjaukset muovautuivat Opetusministeriön taholta lopulta siten, että kaikki tutkintoon johtava koulutus, myös ylemmän amk-tutkinnon osat, voivat olla avoimen opintojen piirissä ja avoimen suoritukset vertautuvat tutkinto-opiskelijoihin selkeällä laskusäännöllä toiminnan seurannassa.

Verkoston työssä on laadittu yhdessä useita suosituksia käytäntöjen kehittämiseksi. Näistä allekirjoittaneen mielestä erityisen maininnan ansaitsevat avoimen opintopolkuun liittyvät suositukset, joiden pohjalta on voitu kehittää valtakunnalliseen yhteishakuun oma kiintiönsä avoimen polun kautta tutkintoon hakeutuille.

Ammattikorkeakoulujen rahoitusjärjestelmän muutos vuodesta 2010 alkaen, joka tarkastelee avointa erittelemättömänä osana koulutusalaakohtaisia perusrahoitusraameja ja toisaalta uusittu maksuasetus, joka pudotti osallistujamaksuja aiempaan nähden selvästi, luovat uuden tilanteen, jossa avointa pitää viisaasti edistää ammattikorkeakoulujen itsensä tekemillä resurssiohjausvalinnoilla.

Haluan tässä yhteydessä kiittää verkoston ohjausryhmää, joka on tuonut kehittämiseen oivallisia näkemyksiä eri sidosryhmien taholta sekä erityisesti ohjausryhmän puheenjohtajaa rehtori Eeva-Liisa Antikaista, joka erinomaisesti hoiti kollegoidensa tuen kehittämiseksi. Kaikille avoimen verkoston käytännön toimijoille haluan sanoa sekä kiitokset tässä rupeamassa tehdystä että kiitokset sitoutumisesta talkoovuotoiseen verkostoyhteistyön jatkamiseen edelleenkin.

Esa Rahiala
Satakunnan ammattikorkeakoulun
täydennyskoulutuskeskuksen johtaja,
avoimen ammattikorkeakoulun kehittämisverkostohankkeen
johtaja 2007–2009

Koordinatorns översikt

Öppna yrkeshögskolans nätverksprojekt avslutas, men samarbetet inom nätverket fortsätter

Bästa läsare, du läser den sista verksamhetsöversikten för öppna yrkeshögskolans nätverksprojekt. Siffrorna i verksamhetsöversikten gäller för år 2009. Några saker om det treåriga arbetet bör poängteras:

Tack vare ett aktivt samarbete mellan öppna yrkeshögskolans nätverk och öppna yrkeshögskolans styrgrupp utarbetades en strategi för öppna yrkeshögskolan, vars avsikt var att styra utvecklingen av verksamheten. Samtliga från yrkeshögskolornas rektorer till öppna yrkeshögskoleaktörerna har mycket enhälligt stått bakom riktlinjerna i strategin. Även undervisningsministeriet har kommit till den slutsatsen att all examinationsriktad utbildning, även delar av högre yrkeshögskoleexamen kan vara en del av öppna yrkeshögskolestudier. Dock kan inte öppna yrkeshögskolestudier leda till examen. Avlagda prestationer inom öppna yrkeshögskolan är jämbördiga med prestationer avlagda inom examensstudier med en tydlig räk-neregler då man följer upp verksamheten.

Inom nätverket har utarbetats flere rekommendationer för att utveckla verksamheten. Enligt undertecknad bör speciellt nämnas rekommendationen om öppna yrkeshögskolans studiestig (opintopolku). Med hjälp av rekommendationen har bl.a. utarbetats en egen kvot för personer som via öppna yrkeshögskolestudier kan söka till yrkeshögskolorna (Gemensam ansökan till yrkeshögskolorna, GEA).

Yrkeshögskolornas finansiering har ändrats år 2010. Idag har yrkeshögskolorna inte öronmärkta pengar för den öppna yrkeshögskoleverksamheten, utan verksamheten hör till yrkeshögskolornas grundfinansiering. Detta innebär att yrkeshögskolorna själva bestämmer hur mycket finansiering de allokerar för öppna yrkeshögskoleverksamheten. Dessutom har den nya förordningen sänkt deltagaravgifterna avsevärt. Dessa ändringar har skapat en ny situation och nya utmaningar för öppna yrkeshögskoleverksamheten i framtiden.

Jag vill i detta sammanhang tacka nätverkets styrgrupp och dess ordförande, rektor Eeva-Liisa Antikainen för gott samarbete. Ytterligare vill jag tacka medlemmarna i öppna yrkeshögskolnätverket som inom nätverket och på respektive yrkeshögskola aktivt arbetat för att utveckla verksamheten. Detta har skett tack vare ett gott samarbete. Det viktiga arbetet fortsätter i talkoanda.

Esa Rahiala
direktör, Satakunnan ammattikorkeakoulu,
täydennyskoulutuskeskus
projektchef, Öppna yrkeshögskolans nätverksprojekt 2007-2009

Avoin ammattikorkeakoulu lyhyesti ja tilastojen valossa

Toiminta: 1997 lähtien

Järjestäjät: 26 ammattikorkeakoulua

Opiskelijamäärä: 11 761

Suoritettujen opintopisteet: 56 479

Tavoitesopimuksen tavoite: 46 040

Suurimmat toimijat: Haaga-Helia AMK, Keski-Pohjanmaan AMK, Mikkelin AMK, Jyväskylän AMK, Satakunnan AMK, Lahden AMK, Pohjois-Karjalan AMK

Avoimen ammattikorkeakoulutoiminnan kehittyminen vuosina 2005 – 2009

	Osallistujat	Opintopisteet
2005	9 913	34 482
muutos %	7,4 %	- 1,7 %
2006	12 359	39 187
muutos %	24,7 %	13,6 %
2007	11 399	40 037
muutos %	-7,8 %	2,2 %
2008	12 822	49 030
muutos %	12,5 %	22,5 %
2009	11 761	56 479
muutos %	-8,3 %	15,2 %

[AMKOTA-tilastointi]

Suoritettujen opintopistemäärät ja muutos prosentteina ammattikorkeakouluittain vuosina 2007–2009

Avoin AMK	Opintopisteet 2007--2009			
	2007	2008	2009	%
Ammattikorkeakoulut				
Arcada-Nylands sv. yh	802	912	1115	22,2
Diakonia-amk	2448	2642	1654	-37,4
Saimaa amk	1119	972	1497	54,0
Haaga-Helia amk	3772	6997	11831	69,1
Metropolia amk	1 073	1447	2038	40,8
Humanistinen amk	379	759	711	-6,3
Hämeen amk	601	450	391	-13,1
Jyväskylän amk	1847	2924	4091	39,9
Kajaanin amk	842	879	991	12,7
Kemi-Tornion amk	962	780	1319	69,0
Keski-Pohjanmaan amk	4942	5515	5762	4,5
Kymenlaakson amk	774	2076	1421	-31,6
Lahden amk	2110	2478	2410	-2,7
Laurea-amk	1811	1626	1330	-18,2
Mikkelin amk	3665	4672	4877	4,4
Novia yh	327	177	249	40,7
Oulun seudun amk	1026	1558	1739	11,6
Pirkanmaan amk	784	550	401	-27,1
Pohjois-Karjalan amk	1448	1584	2398	51,4
Rovaniemen amk	1216	963	810	-15,9
Satakunnan amk	1594	2255	2512	11,4
Savonia amk	1489	1084	1427	31,6
Seinäjoen amk	2157	2201	1856	-15,7
Tampereen amk	1834	2170	2179	0,4
Turun amk	747	1020	1034	1,4
Vaasan amk	268	339	438	29,2
Yhteensä	40 037	49 030	56 479	15,2

[AMKOTA-tilastointi]

Verkoston tuottamat raportit, suositukset ja materiaalit vuosina 2007–2009

Avoimen ammattikorkeakoulun valtakunnallisen verkoston teemaryhmät ja ohjausryhmä ovat tuottaneet ammattikorkeakoulujen käyttöön aineistoja, joita jokainen ammattikorkeakoulu voi käyttää avoimen toiminnan kehittämiseen. Seuraavaan listaan on koottu verkoston ryhmien vuosina 2007–2009 aikana tuottamat raportit, suositukset ja materiaalit.

Ohjausryhmä

Avoimen ammattikorkeakoulun valtakunnallinen toimintastrategia 2009–2012

Avoimen AMKin opiskelija Profiiliselvitys 2006–2007

Visioryhmä

Avoimen ammattikorkeakoulun vision määrittäminen 2007

Sähköinen asiointi -ryhmä

Avoimen ammattikorkeakoulun yhteinen valtakunnallinen portaali vuonna 2006

Sähköinen asiointipalvelu 2007

Opintoryhmä

Vertaisarviointimalli 2007

Opintopolun määritelmä 2007

Avoimen ammattikorkeakoulun toimijan käsikirja 2008

Avoimen ammattikorkeakoulun opintopolku – monta polkua tutkintoon -raportti 2009

Suositus YAMK-tutkinnon osien tarjoamisesta avoimessa AMKissa 2009

Suositus polkuopinnoista 2009

Yhteistyömuodot avoimessa AMKissa 2009

Tunnettuus- ja markkinointiryhmä

Avoim AMK -logo 2007

Mene ja tiedä, avoin AMK -slogan 2007

Avoimen AMKin valtakunnallinen visuaalinen ilme ja graafinen ohjeisto 2008

Markkinointimateriaalin suunnittelu ja yhteistilaukset 2008–2009 (yleisesitteet, rollupit, julisteet, banneri, lehti-ilmoituspohjat, powerpoint -pohjat, heijastimet, sateenvarjat, kynät, jingle)

Kirjeet ammattiliitoille 2009

Kokemuksen avoimen AMKin valtakunnallisesta ilmeestä -raportti

Imagomarkkinointikampanjat 2008–2009

- Kooste hyvistä markkinointikäytännöistä

- Imagokampanjan yhteenvetoraportti

Opiskelijapalveluryhmä

Suositus opiskelijapalvelumateriaalista 2007

Avoim AMK opiskelijapalveluiden haasteet opettajan näkökulmasta – raportti kyselyn tuloksista 2007

Avoim AMK opiskelijapalveluiden vahvuudet ja kehittämishaasteet -vertaisarviointiraportti 2008

Avoimamk.fi -sivustojen päivitys

Avoim ammattikorkeakoulu: Opiskelijapalveluiden kehittämisen vuosina 2007–2009 -raportti 2009

Toimintakatsaus

Valtakunnallinen markkinointiviestintä

Tunnettuus- ja markkinointiryhmä jatkoi edellisten vuosien tapaan avoimen ammattikorkeakoulun tunnetuksi tekemistä ja yhtenäisen markkinointimateriaalin tuottamista. Ryhmän tavoitteena on valmistaa sellaista materiaalia, jota voidaan hyödyntää markkinoitaessa avointa ammattikorkeakoulua valtakunnallisesti yhtenäisenä toimintana. Tuotettavat materiaalit ovat jokaisen ammattikorkeakoulun käytettävissä.

Vuoden 2009 aikana tehtiin avoimen toimintaa esittelevä powerpoint -diasarja. Diasarja koottiin siten, että sitä voivat käyttää ammattikorkeakoulujen henkilökunnan lisäksi muun muassa toisen asteen oppilaitosten oppilaanohjaajat. Diasarjaa jaettiin yhteistyötahoille, esimerkiksi oppilaanohjaajille ja työnhakukeskuksiin. Ryhmä suunnitteli asiakkaille jaettavaksi avoimen AMKin ilmeenmukaiset sateenvarjon ja lyijytäteky-nän. Molemmat tuotteet koettiin hyväksi ja niitä tilattiin koordinaattorin kautta yhteistilauksena suureen osaan Suomen ammattikorkeakouluja.

Aiemmin painettujen yleisesitteiden tapaan laadittiin esite myös polkuopinnoista. Polkuopinnojen esitettä on tarkoitus käyttää sekä sisäiseen että ulkoiseen markkinointiin. Keväällä nauhoitettiin avoimelle ammattikorkeakoululle tunnusmusiikki-jingle, jota voi soittaa erilaisissa markkinointitilaisuuksissa ja lisätä nettisivuille. Lisäksi ryhmä suunnitteli markkinointia ammattiyhdistysliikkeille. Ammattiyhdistysliikkeille koottiin markkinointikirje, jota jaettiin ammattiyhdistysliikkeiden koulutusvastaavien kautta jäsenille.

Elokuussa toistettiin edellisvuosien tapaan avoimen ammattikorkeakoulun imagomarkkinointikampanja. Kampanjan yhteydessä avoimen AMKin toimijoille jaettiin Tunnettuus- ja markkinointiryhmän kokoama hyvien markkinointikäytänteiden lista. Verkoston koordinaattori, markkinointiryhmän vetäjä ja muutamat avoimen AMKin toimijat esittelivät avoimen AMKin tarjontaa myös OPO -päivillä Tampereella ja Aikuisopiskelijan viikon päätapahtumassa Helsingissä.

Opinnäytetyönä valmistui kartoitus avoimen toimijoiden kokemuksista koskien avoimen ammattikorkeakoulun valtakunnallista ilmettä ja sen käyttöönottoa ammattikorkeakouluissa. Kyselyllä selvitettiin, mitä etuja ja haittoja on ilmennyt ilmeen käyttöönotosta tai vastaavasti käyttämättä jättämisestä ja kuinka sitoutuneita eri ammattikorkeakoulut ovat tämän uuden ilmeen käyttämiseen omassa markkinoinnissaan. Kartoituksen tuloksia käytetään hyväksi kehitettäessä valtakunnallista ilmettä jatkossa.

Tunnettuus- ja markkinointiteemaryhmän jäsenet kokivat toiminnan ryhmässään mielekkäänä. Vertaistuki ja yhteisen

tekemisen meininki oli aistittavissa. Paljon saatiin aikaan, mutta kovasti on vielä tehtävää avoimen ammattikorkeakoulun valtakunnallisen tunnettuuden lisäämiseksi. Ryhmä visioi jatkossa yhteistyön säilyvän muodossa tai toisessa.

Suosituksia avoimen ammattikorkeakoulun toimintaan

Yhtenäisten käytänteiden luomiseksi ja selventämiseksi opintoryhmä laati suosituksia avoimen ammattikorkeakoulun toimintaan. Ajankohtaisia teemoja olivat YAMK-tutkinnon avaaminen avoimen ammattikorkeakoulun tarjontaan sekä polkuopinnot.

Suositus YAMK-tutkinnon avaamisesta tarjontaan

Syksystä 2009 alkaen YAMK-tutkinnon osia on voinut tarjota avoimen ammattikorkeakoulun kautta. Suosituksen tarkoitus oli tuoda esiin niitä seikkoja, joita ammattikorkeakoulujen on syytä huomioida avatessa YAMK-tutkinnon osia avoimen tarjontaan. Suosituksessa otettiin kantaa opintojen valintaan, hinnoitteluun ja opiskelijan ohjaukseen. Avoimen ammattikorkeakoulun kautta opintojaksoille voi hakeutua opiskelemaan henkilö, joka ei ole hakukelpoinen YAMK-tutkintoon tai hän ei ole hakemisesta huolimatta tullut hyväksytyksi opiskelemaan YAMK-tutkintoa. Lisäksi avoimen kautta tulee opiskelemaan henkilöitä, jotka käyttävät opintoja täydennyskoulutuksena, mutta eivät tavoittele koko YAMK-tutkintoa. Avoimen ammattikorkeakoulun kautta tulevien opiskelijoiden erilaiset opiskelumotivaatiot ja opiskelutaidot vaikuttavat siihen millaisia osioita YAMK-tutkinnon opetussuunnitelmasta avataan tarjontaan. Tämän lisäksi on huomioitava avoimen opiskelijoiden opintojenohjauksen ja neuvonnan tarve. Suositus on luettavissa kokonaisuutena www.avoinamk.fi -sivustolla.

Suositus polkuopinnoista

Avoimen ammattikorkeakoulun polkuopinnot ovat jatkuvasti lisänneet suosiotaan, mutta yhtenäistä määritelmää polkuopinnoista ei vielä ole. Opintoryhmän laatimassa polkuopinnoista koskevassa suosituksessa haluttiin vastata tähän tarpeeseen. Suosituksessa esitettiin, että polkuopinnot -käsitettä ("stigen", "study path") käytetään siitä opintojen kokonaisuudesta, jonka avoin AMK -opiskelija tavoitteellisesti suorittaa ennen tutkintoon johtavaan koulutukseen hakeutumista. Polkuopinnoita voidaan toteuttaa erillisryhminä tai tutkinto-opiskelijoiden ryhmiin integroituna. Opiskelijat valitaan avoimen ammattikorkeakoulun periaatteiden mukaisesti. Tarvittaessa polkuopiskelijalle laaditaan henkilökohtainen opintosuunnitelma. Opiskelijan ohjaukseen ja neuvontaan tulee kiinnittää erityistä huomiota. Suositellaan, että polkuopiskelija hakeutuu aikuisen AMK-tutkintoon johtavaan koulutukseen avoimen ammattikorkeakoulun opintojen (60 op) perusteella. Suositus on luettavissa kokonaisuutena www.avoinamk.fi -sivustolla.

Polkuopinnot ammattikorkeakouluissa

Kevään 2009 aikana avoimen ammattikorkeakoulun opintoryhmän tehtävänä oli selvittää polkuopintojen tilanne ammattikorkeakouluille suunnatun kyselyn avulla. Tarkoituksena oli luoda ajankohtainen kuvaus siitä, miten polkuopintoja käytetään eri ammattikorkeakouluissa ja millaisia tulevaisuuden suunnitelmia niihin liittyy. Kysely toteutettiin keväällä 2009. Kyselylomake laadittiin avoimen ammattikorkeakoulun verkoston opintoryhmässä. Kyselylomake oli avoinna Mikkelin ammattikorkeakoulun webropol-ohjelmassa maaliskuusta huhtikuun puoleenväliin. Mikkelin ammattikorkeakoulun avoimen AMK:n vastuulehtori Pia Ahoranta ja suunnittelija Rea Parkkinen työstivät kyselyn analyysin ja raportin. Polkuopinnot koetaan tärkeinä ja kehittämisen arvoisina.

Opintopolun uutuudesta johtuen moni käytäntö näyttäytyi kyselyn mukaan epäselvänä. Polkuopiskelijoiden siirtyminen tutkintoon johtavaan koulutukseen oli kirjavaa. Tulosten perusteella voidaan todeta, että 60 opintopistettä suorittaneita polkuopiskelijoita on vielä kovin vähän ja vakiintuneita käytänteitä ei näin ollen ole luotu. Koska vastaajat ymmärsivät kysymykset ja termit eri tavoin, tuntuivat vastaukset välillä varsin ristiriitaisilta. Polkuopiskelijat näyttävät usein täyttävän jo ennestään valintojen pääsyaatimukset eikä heidän tarvitse suorittaa 60 opintopistettä voidakseen hakea tutkinto-opiskelijaksi. Tästä syystä moni hakeutuu opiskelijaksi ”normaalien valintaperusteiden” perusteella eikä koko opintopolkua ole välttämättä käytännössä kuljettu alusta loppuun.

Ammattikorkeakouluille polkuopinnot ovat tärkeä väylä motivoituneiden opiskelijoiden saamiseksi koulutusohjelmiin. Polkuopintojen kautta tutkinto-opiskelijaksi hakeva henkilö on jo perehtynyt ammattikorkeakoulutasoisiin opintoihin ja tutustunut opiskeltavaan alaan. Selvitysraportti on luettavissa kokonaisuutena www.avoinamk.fi -sivustolla.

Yhteistyömuodot avoimessa ammattikorkeakoulussa

Opintoryhmän tavoitteena oli koota tietoa ammattikorkeakoulujen käyttöön nyt käytössä olevista avoimen ammattikorkeakoulun yhteistyömuodoista. Yhteistyöllä tarkoitettiin eri ammattikorkeakoulujen välistä yhteistyötä, avoimen ammattikorkeakoulun ja toisen asteen koulutusorganisaatioiden, yliopistojen, vapaan sivistystyön sekä yritysten kanssa tehtävää yhteistyötä. Kyselyyn vastaasi 14 ammattikorkeakoulua. Kyselyn raportin työstivät Mikkelin ammattikorkeakoulun avoimen AMK:n vastuulehtori Pia Ahoranta ja suunnittelija Rea Helin. Raportti on luettavissa kokonaisuutena www.avoinamk.fi -sivustolla.

Avoimen AMK:n opiskelijapalveluiden kehittäminen 2007–2009

Vuoden 2009 aikana Opiskelijapalvelut -teemaryhmä toteutti kyselyn, jolla kartoitettiin avoimen AMK:n opiskelijapalveluiden kehittämistä vuosien 2007–2009 aikana. Kysely pohjautui ryhmän aikaisemmin kokoamaan Avoimen ammattikorkeakoulun opiskelijapalveluiden vahvuudet ja kehittämishaasteet -vertaisarviointia -raporttiin, jossa selvitettiin avoimen AMK:n opiskelijapalveluiden nykytilaa ja kehittämiskohteita sekä esiteltiin hyviä käytäntöjä.

Syksyllä 2009 toteutetun kyselyn tulosten perusteella voidaan todeta, että lähes kaikissa kyselyyn osallistuneissa ammattikorkeakouluissa oli luettu edellä mainittu vertaisarviointiraportti ja perehdytty avoimen AMK:n opiskelijapalveluiden hallinnollisiin, palveluita koskeviin ja palveluiden arviointiin liittyviin haasteisiin. Haasteisiin oli vastattu kehittämällä opiskelijapalveluita pääasiassa opiskelijapalautteen, ammattikorkeakoulujen kehittämisfoorumien, vertaisarvioinnissa löydettyjen hyvien käytäntöjen ja kehittämisverkoston toiminnan avulla.

Opiskelijapalveluiden kehittämistyössä on päästy alkuun ja tästä on hyvä jatkaa niin valtakunnallisella kuin paikallisellakin tasolla. Teemaryhmä on koontanut aikaisemmin tuottamistaan raporteista ja syksyllä 2009 toteutetun kyselyn tuloksista uuden raportin nimeltä Avoin AMK:n Opiskelijapalveluiden kehittäminen 2007–2009. Raportti sisältää ryhmän tekemien kyselyjen ja vertaisarvioinnin tulokset sekä niiden pohjalta kootut opiskelijapalveluiden hyvät käytännöt ja tulevaisuuden haasteet. Raportti on luettavissa www.avoinamk.fi -sivustolla.

Ohjaus ja neuvonta avoimessa ammattikorkeakoulussa -malli

Opiskelijapalvelut -teemaryhmä on työstänyt yhteistyössä Aikuisopiskelijan ohjaus ammattikorkeakouluissa -hankkeen kanssa Ohjaus ja neuvonta avoimessa ammattikorkeakoulussa -mallin. Mallin pohjalta avoimen AMK:n valtakunnallista ilmettä hyödyntäen on hankkeessa tuotettu myös visuaalinen malli avoimen AMK:n opiskelijan polusta. Opiskelijan polun tarkoituksena on antaa opiskelijalle kootusti tietoa AMK-opiskelusta ja avoimen AMK:n ohjaus- ja neuvontapalveluista. AMK:t voivat hyödyntää visuaalista mallia rakentaessaan avoimen AMK:n opiskelijan polkua tiedottamisensa tueksi esimerkiksi Internet-sivuilleen. Tuotetut materiaalit ovat saatavilla www.avoinamk.fi -sivustolta.

Avoimen ammattikorkeakoulun hyvät käytänteet

Aikuisopiskelijan viikko 2009

Avoin AMK -verkosto päätapahtumassa

Aikuisopiskelijan viikkoa vietettiin teemalla luovuus ja innovatiivisuus. Avoimen ammattikorkeakoulun valtakunnallinen verkosto oli ensimmäistä kertaa mukana Aikuisopiskelijan viikon päätapahtumassa. Päätapahtuma järjestettiin 6.–7.10.2009 Vanhalla Ylioppilastalolla Helsingin keskustassa.

Päätapahtumaan osallistui noin 2500 henkilöä ja avoimen ammattikorkeakoulun osastollakin tavoitettiin satoja koulutuksesta kiinnostuneita. Päätapahtumassa olivat mukana muun muassa työministeri Anne Sinnemäki, näyttelijät Lorenz Backman ja Juha Veijonen, psykologi Pirkko Lahti, professori Kirsti Lonka sekä muotisuunnittelija Annikki Karvinen. Lisäksi tapahtumassa järjestettiin Suomen Yrittäjien paneeli ja keskusteltiin elämästä irtisanomisen jälkeen. Tapahtuman juonsivat näyttelijät Elina Knihtilä ja Veeti Kallio.

Kampusiltamat Kokkolassa

Avoimet ammattikorkeakoulut olivat aktiivisesti mukana järjestämässä Aikuisopiskelijan viikon tapahtumia eri puolella Suomea. Hyvänä esimerkkinä maakunnissa järjestetyistä tapahtumista oli Kokkolassa järjestetyt Kampusiltamat. Keski-Pohjanmaan ammattikorkeakoulun Centria järjesti illtamat yhteistyössä Kokkolan yliopistokeskus Cydeniuksen ja Keski-Pohjanmaan koulutuskuntayhtymän kanssa. Illtamien aiheena oli Aikuisopiskelijan viikon teeman mukaisesti luovuus ja innovatiivisuus. Illtamissa esiintyi kasvatustieteiden professori Juha Hakala ja yrittäjä, leipuri Eero Koivisto. Kahden luennon, professorin pitämän teoreettisemman ja yrittäjän pitämän käytännönläheisen, yhdistäminen onnistui hyvin. Luennot olivat selvästi erilaisia tyyliään ja tarjosivat erilaisen näkökulman luovuuteen ja innovatiivisuuteen.

Kampusiltamissa palkittiin vuoden aikuisopiskelijat ja arvottiin kaikkien luennolle etukäteen ilmoittautuneiden kesken Reino- ja Aino-tossut. Yleisö pääsi tutustumaan oppilaitosten koulutustarjontaan tilaisuuden yhteyteen pystytetyillä standeilla. Tilaisuuden tarjoilussa pyrittiin eroon tavanomaisesta kahvi- ja pullatarjoilusta. Niiden sijaan yleisö sai nauttia Koiviston tuomia leipälastuja, hedelmiä ja tuoremehua.

Illtamat järjestettiin nyt ensimmäisen kerran näin laajalla kokoonpanolla. Yhteistyö järjestelyissä sujui kitkattomasti. Illtamien aikana kootut toiveet aikuisille suunnatusta koulutustarjonnasta ovat kaikkien oppilaitosten käytettävissä. Illtamia koskevassa palautepalaverissa päätettiin jatkaa yhteistyötä myös ensi vuonna järjestettävällä tapahtumalla, jota kehitetään osallistujien antamien palautteiden pohjalta.

Koulutus- ja rekrymessut Kajaanissa

Kajaanissa koottiin edellisen vuoden tapaan aikuiskoulutus-toimijat yhteen ja toteutettiin onnistuneet Koulutus- ja rekrymessut. Tilaisuuden järjestivät Kajaanin yliopistokeskuksen aikuiskoulutus, Länsi-Kainuun TE-toimisto, Kajaanin kaupunki, Renforsin Ranta, Kaukametsän opisto, Kajaanin ammattikorkeakoulun aikuiskoulutus, Kainuun ammattiopisto ja Kainuun TE -keskus sekä parikymmentä yritystä.

Messuilla oli pääjuhlan lisäksi yritysten esittelyjä ja koulutajien tietoisuuksia. TE-toimisto markkinoi koulutustietopalveluaan, työttömille tarkoitettua työvoimakoulutusta, avoimia työpaikkoja sekä kansainvälistä EURES-työnvälitystä. Messujen pääjuhlassa valotettiin kainuulaista osaamista monipuolisesti. Into-talon valmentaja Olli Leppänen kannusti ihmisiä yrittämään ja tekemään virheitäkin. Vuosittain Into-talossa on tapana palkita epäonnistuminen, josta voi oppia, vuoden kultamunauksella. Kainuun maakuntakuntayhtymän toimialajohtaja oli uskaltanut kertoa oman munauksensa ja hänet palkittiin tilaisuudessa kultamunapystillä. Tilaisuudessa palkittiin myös Kainuun koulutusmyönteisin työyhteisö, vuoden aikuisopiskelija sekä vuoden aikuiskouluttaja. Kajaanin tapahtumassa kävi yli 200 henkeä. Paikalla olleet antoivat positiivista palautetta ja katsovat tulevaisuuteen valoisin mielin. Tilaisuus loi uskoa työpaikkojen lisääntymiseen Kainuussa ja vahvisti tietoisuutta Kajaanin erityisyydestä innovatiivisena koulutuskaupunkina.

Aikuisopiskelijaviikon tapahtumien järjestäminen on koettu hyväksi käytännöksi. Tapahtumien järjestäminen yhteistyönä eri toimijoiden kanssa on koettu hyväksi tavaksi toteuttaa viikon alueellisia tapahtumia.

Avoin ammattikorkeakouluopetus verkossa

Kajaanin ammattikorkeakoulun avoin AMK antaa mahdollisuuden opiskella myös kotona ja etäpaikkakunnilla. Kajaanissa etäopiskeluyhteyttä on kehitetty, koska potentiaaliset opiskelijat jakaantuvat laajalle alueelle koko Kainuuseen ja Koillismaalle.

Vuoden 2009 alussa Kajaanin ammattikorkeakoulussa alkoi rakennusinsinöörin koulutusohjelma, joka toteutetaan etäyhteyksiä (Connect Pro) käyttäen. Opetus tapahtuu Kajaanissa, mutta luentoja on mahdollista seurata myös kotikoneelta. Lisäksi luennot nauhoitetaan ja opiskelija voi tutustua materiaaliin haluamanaan ajankohtana. Tutkintoon johtavassa koulutuksessa olevista opiskelijoista on muodostettu ryhmiä, jotka seuraavat luentoja Suomussalmen lukiolla ja Kuhmon ammattikoululla sekä Kajaanin ammattikorkeakoululla, jossa myös opettaja on paikalla. Avoimen ammattikorkeakoulun opiskelijat voivat opiskella etäpaikkakuntien ryhmissä tai seurata luentoja kotonaan.

Connect Pro on mahdollistanut opetustarjonnan levittämisen. Etäluentojen seuraamiseen tarvitaan tietokone, Internet-selain, kamera ja headset. Opetukseen osallistuminen ei ole sidoksissa paikkakuntaan, eikä aina aikaankaan. Opettaja voi luennoita tuntinsa muualla kuin luokahuoneessa, vaikka vapaa-ajanasunnostaan. Connect Pro:ssa päästään vuorovaikutteisuuteen, opiskelijat voivat kommentoida tai kysyä, opettaja voi kirjoittaa muistiinpanoja ja näyttää Power Point -esitystä tai videota. Opettaja toimii opetustilan isäntänä ja katselee opiskelijoita kuvaruudulta. Myös opiskelijat näkevät opettajan ja muut osallistujat.

Etäyhteyksien kehittyminen on avannut mahdollisuuden suorittaa avoimen AMKin opintojaksoja myös pienillä paikkakunnilla, missä ryhmät eivät ilman etäyhteyttä toteutuisi ryhmäkoon pienuuden vuoksi. Kajaanin ammattikorkeakoulussa alkoi tänä syksynä virtuaalitradenomikoulutus, jossa on hyviä opintojaksoja myös avoimen tarjontaan.

Täsmämarkkinointia Savonia-ammattikorkeakoulussa

Maaliskuussa 2009 päätettiin Kuopiossa Savonian avoimen AMKin työryhmässä järjestää avoimen amk:n markkinointikampanja kevään yhteishaussa ilman opiskelupaikkaa jääneille opiskelijoille. Sovittiin, että laaditaan kohderyhmää puhutteleva esite, joka postitetaan heille jälkiohjauskirjeiden mukana kesällä.

Esitteessä haluttiin tuoda esiin avoimen AMKin opintojen hyödyt, kun tutkinto-opiskelupaikan saaminen ei onnistunut, mutta amk-opiskelu ja -tutkinto kiinnostavat edelleen. Perinteistä informatiivista esitettä ei haluttu tehdä, vaan kerrottiin erään nuoren opiskelijan todellinen tarina. Iisalmen Sanomissa oli juuri ollut juttu Tiina Halosesta, joka opiskeli Savonian Iisalmen yksikössä ja saimme luvan käyttää jutun osia esitteessä. Graafisen suunnittelun teki Muotoiluakatemia suunnittelija Petra Penttinen avoimen AMKin valtakunnallisen ilmeen mukaisesti. Tuloksena syntyi pahvinen kaksipuolinen kortti, jossa etupuolella on sateenvarjotyttö Mene ja tiedä –sloganin kanssa ja kääntöpuolella Tiinan tarina ja kuva sekä Savonian www-osoite.

Tiinan opintopolku

Sormi ei mennyt vieremäläisen Tiina Halosen (19) suuhun, vaikkei hän päässytäkään viime syksynä ammattikorkeakouluun. Varasijalle kevään yhteishaussa jäänyt Halonen päätti valmistautua seuraavaan yhteishakuun paremmin ja hakeutui opiskelemaan sosiaali- ja terveysalaa Savonian avoimeen ammattikorkeakouluun. - Kuulin tällaisesta mahdollisuudesta äitini työkaverilta, joka on täällä Savoniassa töissä ja kiinnostuin heti. En halunnut pitää opiskelusta välivuotta, viime keväänä ylioppilaaksi kirjoittanut nuori nainen sanoo.

Halonen hakeutui opiskelemaan Savonian avoimeen AMKiin samoja kursseja, joita syksyn yhteishaun kautta valituksi tulleet tutkinto-opiskelijat suorittivat. - Aluksi jännitin, jäisinkö ulkopuoliseksi. Mutta opiskelijaryhmä otti minut vastaan todella hyvin ja olin ihan kuin muutkin, iloitsee Halonen.

Tiina Halonen haki syksyn yhteishaussa uudelleen ammattikorkeaan ja pääsi tutkinto-opiskelijaksi. Koska hän ehti suorittaa syksyn aikana riittävästi kursseja, hän pääsi suoraan toiselle vuosikurssille ja on näin ollen edelleen saman ryhmän mukana kuin edellisenä syksynä. Nyt vain täysivaltaisena opiskelijana.

Uusia motivoituneita opiskelijoita

Napakka esite postitettiin lähes 1600 nuorelle ja tarkempia kyselyjä avoimen AMKin opinnoista alkoi tulla koulutusyksiköiden yhdyshenkilöille. Syksyllä 2009 aloitti lähes kaikilla koulutusaloilla useita avoimen AMKin opiskelijoita, jotka opiskelevat samaan tahtiin 1. vuosikurssien tutkinto-opiskelijoiden kanssa. Nämä motivoituneet ja ilman opintososiaalisia etuuksia opiskelevat nuoret seuraavat Tiinan opintopolkua ja hakevat Savoniaan ensi kevään yhteishaussa uudelleen paremmalla osaamisella ja menestyksellä.

Lastensuojelun ammattilaiset päivittivät tietojaan avoimessa AMK:ssa

Kriisityö, osallisuus ja dialogisuus. Siinä muutamia lastensuojelutyöhön liittyviä teemoja, joihin pureuduttiin Lahden ammattikorkeakoulun avoimen ammattikorkeakoulun järjestämällä opintojaksolla

Toiminta haavoittavissa olosuhteissa elävien lasten ja nuorten kanssa. Kahdeksan opintopistettä käsittävät opinnot ovat osa sosiaalialan koulutusohjelmaa (YAMK), jonka nimi on lasten ja nuorten hyvinvoinnin turvaaminen.

- Aihekokonaisuudet ovat toki ennestään meille tuttuja, mutta opintojakson ideana on päivittää tietoamme suhteutettuna uusimpaan teorian tietoon, kertoo lahtelaisen Metsäkankaan perhekeskuksen johtaja Jaana Nyman, jolla on yli 20 vuoden kokemus lastensuojelutyöstä.

Samaa mieltä on opintojaksolle osallistunut perhetyöntekijä Pirjo Kantonen, joka työskentelee Lahden kaupungin perhetyö Dominossa.

- On ollut antoisaa keskustella alan toisten toimijoiden kanssa pienryhmissä, joka on ollut yksi opiskelumuodoista. Olen huomannut, että kun on alkanut opiskella, tiedonjano kasvaa koko ajan.

Muina opiskelumuotoina ovat olleet lähiopetus, esseet ja tentti. Opiskeluaika on kaiken kaikkiaan puoli vuotta. Mäntymäen

lastenkodin sosiaalikasvattaja Johanna Palttala nostaa opintojakson sisällöistä esille lapsen osallisuuden, joka on otettu vahvasti esille uudessa lastensuojelulaissa.

- Siihen kuuluu, että lapsi saa tietää omasta lastensuojeluprosessistaan ja sen eri vaiheista.

- Lapsen tulee myös saada tunnekokemus siitä, että hän on tullut kuulluksi häntä koskevista asioista, Kantonen jatkaa.

Hän on opiskelun myötä alkanut miettiä osallisuutta dokumentoinnin kautta. Miten osallistaa lasta ja perhettä entistä enemmän heidän lastensuojeluprosessissaan?

Huostaanotot lisääntyneet

Kysymys on ajankohtainen. Perheiden moniongelmaisuus, vanhempien mielenterveysongelmat ja ennalta ehkäisevien palvelujen puute heijastuvat siihen, että huostaanotot ovat kasvussa.

- Sama lasten ja nuorten sijoitusbuumi näkyy nytkin kuin edellisen laman aikana, kolmikko kertoo.

Opiskelu on synnyttänyt alansa ammattilaisissa entistä vahvemman kokemuksen työnsä kehittämistä.

- Tässä työssä ei voi koskaan tulla valmiiksi. Oma työtä tulee kehittää jatkuvasti. Kun olen lukenut opiskelukirjoja, olen miettinyt, miten vastaavat asiat ovat meillä töissä ja miten niitä voisi kehittää. Voinkin lämpimästi suositella tätä avoimen AMK:n opintojaksoa. Aihealueet ovat vastanneet hyvin työnkuvaani, Palttala kertoo.

Jaana Nyman on huomannut sen, että kun on tehnyt työtä pitkään, sitä jää helposti suorittamaan entiseen tapaan.

- Kannattaa lähteä rohkeasti opiskelemaan. Kun altistaa itsensä uudelle, jotain uutta alkaa väistämättä syntyä. On myös hyvä muistaa, että yksi esimiehen perustehtävistä on työyhteisön kehittäminen. Ja opiskeluhan on kehittämistä ja sen kautta myös kehittämistä. teksti Helena Salakka

Lisätietoja

www.lamk.fi/koulutus/avoainamk/

opintos sihteeri Outi Kylliäinen

puh. 03 828 2744

sähköposti: outi.kylliainen@lamk.fi

Avoin AMK -kehittämisyhteistyö

Opetusministeriön perustaman avoin AMK -kehittämisyhteistyön tehtävänä on seurata ja edistää avoimen ammattikorkeakoulutoiminnan kehittämistä ja ammattikorkeakoulujen välistä yhteistyötä. Verkostossa on jäseniä jokaisesta ammattikorkeakoulusta ja verkoston toiminnan koordinoinnista vuosina 2007–2009 vastaa Satakunnan ammattikorkeakoulu (OPM tavoitesopimus 243/522/2006).

Ohjausryhmä

Rehtori Eeva-Liisa Antikainen,
Humanistinen ammattikorkeakoulu (puheenjohtaja)

Puheenjohtaja Tapio Huttula,
Erityisalojen Toimihenkilöliitto ERTO

Kehittämispäällikkö Jouni Kangasniemi,
Opetusministeriö

Pääsihteeri Mika Nirvi,
Suomen kesäyliopistot ry

Asiantuntija Tarja Tuominen,
Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Täydennyskoulutuskeskuksen johtaja Esa Rahiala,
Satakunnan ammattikorkeakoulu

Koulutussuunnittelija Sari Lohikoski,
Satakunnan ammattikorkeakoulu (ohjausryhmän sihteeri)

Kehittämisyhteistyön teemaryhmät vuonna 2009

Tunnettuus ja markkinointi -ryhmä

Vetäjänä koulutussuunnittelija Tiina Korkealehto,
Kajaanin ammattikorkeakoulu

Opintoryhmä

Vetäjänä lehtori Pia Ahoranta,
Mikkelin ammattikorkeakoulu

Opiskelijapalvelut-ryhmä

Vetäjänä koulutussuunnittelija Niina Riihiniemi,
Rovaniemen ammattikorkeakoulu

Yhteystiedot

Koordinaattoritahon yhteyshenkilöt

Täydennyskoulutuskeskuksen johtaja
Esa Rahiala
esa.rahiala@samk.fi
044 710 3101

Koulutussuunnittelija
Sari Lohikoski
sari.lohikoski@samk.fi
044 710 3103

Yhteyshenkilöt ammattikorkeakouluittain

Arcada

Fortbildningsplanerare
Stig Blomqvist
stig.blomqvist@arcada.fi
050 323 5136

Diakonia-amk

Kehittämispäällikkö
Outi Kinttula
outi.kinttula@diak.fi
040 869 6017

Haaga-Helia

Koulutusvastaava
Anneli Riktig
anneli.riktig@haaga-helia.fi
(09) 2296 5864

Humanistinen amk

Koulutussuunnittelija
Johanna Henriksson
johanna.henriksson@humak.edu
020 762 1277

Hämeen amk

Opintosihtööri
Tarja Santala
tarja.santala@hamk.fi
03 646 4264

Högskolan på Åland

Enhetschef
Brittmari Wikström
brittmari.wikstrom@ha.ax
018 537 710

Jyväskylän amk

Suunnittelija
Maarit Korva
maarit.korva@jamk.fi
040 561 2555

Kajaanin amk

Koulutussuunnittelija
Tiina Korkealehto
tiina.korkealehto@kajak.fi
044 710 1609

Kemi-Tornion amk

Vararehtori
Markku Tarvainen
markku.tarvainen@tokem.fi
040 546 8706

Keski-Pohjanmaan amk

Tutkimus- ja kehitysjohtaja
Lasse Jansson
lasse.jansson@centria.fi
044 725 0072

Kymenlaakson amk

Osastonjohtaja
Riitta Muuronen
riitta.muuronen@kyamk.fi
044 702 8963

Lahden amk

Koulutuspäällikkö
Helena Hokkanen
helena.hokkanen@lamk.fi
050 526 5979

Hyvinvointitoimialan vararehtori

Juhani Nieminen
juhani.nieminen@lamk.fi
044 708 0271

Laurea-amk

Viestintäjohtaja
Päivi Korhonen
paivi.korhonen@laurea.fi
040 832 3105

Metropolia

Vararehtori
Lea Ryyänen-Karjalainen
lea.ryynanen-karjalainen@metropolia.fi
020 783 5006

Projektipäällikkö

Leena Koivumäki
leena.koivumaki@metropolia.fi
020 783 5052

Suunnittelija

Sonja Merta
sonja.merta@metropolia.fi
020 783 6241

Mikkelin amk

Vastuulehtori
Pia Ahoranta
pia.ahoranta@mamk.fi
0400 869 947

Tulosaluejohtaja

Kalevi Niemi
kalevi.niemi@mamk.fi
040 569 8901

Novia

Fortbildningsplanerare
Anna-Lisa Rosengren
anna-lisa.rosengren@syh.fi
050 557 5245

Oulun seudun amk

Suunnittelija
Niko Peltokangas
niko.peltokangas@oamk.fi
010 272 1031

Pirkanmaan amk

Ohjelmavastaava
Sinikka Seppänen
sinikka.seppanen@piramk.fi
050 373 2960

Pohjois-Karjalan amk

Aikuiskoulutussuunnittelija
Mervi Lätti
mervi.latti@pkamk.fi
050 563 2188

Rovaniemen amk

Koulutuksesta vastaava
Marja-Leena Tuomainen
marja-leena.tuomainen@ramk.fi
020 798 5416

Koulutussuunnittelija

Niina Riihiniemi
niina.riihiniemi@ramk.fi
020 798 5402

Saimaan amk

Koulutussuunnittelija
Johanna Laari-Monola
johanna.laari-monola@saimia.fi
040 756 7576

Satakunnan amk

Toimii verkostokoordinaattorina,
ks. yhteystiedot

Savonia-amk

Suunnittelija
Sirpa Hietala
sirpa.hietala@savonia.fi
044 785 6967

Seinäjoen amk

Suunnittelija
Asko Ojanperä
asko.ojanpera@seamk.fi
040 830 4278

Tampereen amk

Koulutuspäällikkö
Tiina Hakkarainen
tiina.hakkarainen@tamk.fi
050 563 5572

Turun amk

Suunnittelija
Lilly Östrup
lilly.ostруп@turkuamk.fi
050 598 5761

Vaasan amk

Suunnittelija
Kristiina Pulakka
kristiina.pulakka@puv.fi
040 718 5090

Mene ja tiedä.

www.avoinamk.fi www.oppnayh.fi